

Finances Públiques

Codi: 104651

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501572 Administració i Direcció d'Empreses	OT	4	0
2501573 Economia	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Miguel-Angel López García

Correu electrònic: MiguelAngel.Lopez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Francesc Trillas Jané

Francisco Navarro Galvez

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura s'ha d'haver seguit un curs bàsic de teoria microeconòmica, e.g., Microeconomia I.

Objectius

El curs constitueix una introducció a l'anàlisi econòmica de les diverses formes de finançament del sector públic. L'objectiu és proporcionar un conjunt d'instruments amb què dur a terme una aproximació rigorosa a les qüestions relacionades amb l'avaluació i el disseny de la política pública.

Competències

- Administració i Direcció d'Empreses
- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Demostrar iniciativa i treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Demostrar que es coneix l'estructura de les institucions i de l'estat, la seva evolució futura i les conseqüències de possibles canvis per contribuir constructivament en el debat sobre el paper que desenvolupen en les societats actuals.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.

- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.

Economia

- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Demostrar que comprèn els conceptes relatius a l'economia del benestar i al paper del sector públic.
- Entendre la motivació i el sentit de les polítiques públiques.
- Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Utilitzar les tecnologies de la informació disponibles i adaptar-se als nous entorns tecnològics.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els fets econòmics i les decisions en termes d'eficiència i equitat.
2. Analitzar la incidència impositiva.
3. Avaluar els principals programes de despesa social i els seus efectes sobre el creixement econòmic.
4. Avaluar les polítiques públiques.
5. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
6. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
7. Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
8. Demostrar iniciativa i treballar autònomament quan la situació ho demani.
9. Examinar la influència i el paper de les institucions públiques espanyoles a l'economia.
10. Identificar les institucions i organismes a través dels quals es produeix la intervenció pública i la regulació de l'economia.
11. Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
12. Interpretar les funcions de la hisenda pública.
13. Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
14. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
15. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
16. Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
17. Utilitzar les tecnologies de la informació disponibles i adaptar-se als nous entorns tecnològics.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ

El sector públic com a agent econòmic. La naturalesa dels efectes econòmics de les polítiques públiques: assignació, distribució i estabilització. Anàlisi positiva, anàlisi normativa i judicis de valor. Alguns criteris per a l'avaluació de les polítiques públiques: eficiència econòmica, equitat, paternalisme i llibertat individual. Arbitratges entre objectius.

2. EL SECTOR PÚBLIC A ESPANYA

Sector públic i pressupost. Agents i activitats del sector públic. Índexs de la dimensió del sector públic. Els comptes de les administracions públiques. El pressupost del sector públic. Concepte i procés pressupostari. Contingut del pressupost. Indicadors de política pressupostària.

3. INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI IMPOSITIVA

La restricció pressupostària del sector públic. Classes d'ingressos públics. Definició i elements de l'impost. Tipus d'impostos. Característiques desitjables d'un sistema impositiu: eficiència econòmica, justícia fiscal, senzillesa administrativa, flexibilitat. Progressivitat, proporcionalitat i regressivitat. Mesures de progressivitat.

4. INCIDÈNCIA IMPOSITIVA

La incidència com a efectes dels impostos sobre la distribució de la renda. Incidència de pressupost equilibrat i incidència diferencial. La incidència impositiva en equilibri parcial. Impostos unitaris i *ad valorem*. El paper de les elasticitats. Aspectes de la incidència en equilibri general. Incidència impositiva i capitalització. Algunes consideracions sobre el finançament mitjançant deute públic. La incidència diferencial del deute públic i els impostos. Deute públic, càrrega per a les generacions futures i neutralitat.

5. IMPOSICIÓ I EFICIÈNCIA ECONÒMICA

L'excés de gravamen o cost en benestar de la imposició. L'excés de gravamen com a pèrdua d'eficiència. Impostos de suma global, impostos distorsionadors i excés de gravamen. Excés de gravamen, efectes substitució i efectes renda. Excedent del consumidor i excedent del productor. Anàlisi de l'excés de gravamen mitjançant corbes de demanda i oferta. El cost en benestar de la imposició diferencial dels factors productius.

6. IMPOSICIÓ ÒPTIMA

Eficiència, equitat i imposició òptima. Imposició òptima sobre mercaderies. La fixació de preus públics com un problema d'imposició òptima sobre béns. Imposició òptima sobre la renda. L'elecció entre imposició directa i indirecta. Política i imposició òptima. Els costos d'administració i de compliment. Disseny impositiu i reforma fiscal.

7. IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA PERSONAL

La definició de renda. Algunes qüestions conceptuals. Exclusions, deduccions de la base i deduccions de la quota. Impostos i inflació. La progressivitat de l'impost. L'elecció de la unitat contribuent. L'impost negatiu sobre la renda i altres programes de benestar. Efectes sobre l'oferta de treball. Efectes sobre l'estalvi. Efectes sobre les decisions d'habitatge. Efectes sobre l'assumpció de riscos i la composició de cartera. Elusió i evasió fiscal. L'impost sobre la renda a Espanya.

8. LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES SOCIETATS

Arguments a favor i en contra de l'impost sobre la renda de les societats. El benefici societari com a base imposable. Incidència i excés de gravamen de l'impost de societats. Impost de societats i política financera de l'empresa. La reforma de l'impost de societats i la seva integració amb l'impost personal. L'impost de societats a Espanya.

9. IMPOSICIÓ SOBRE EL CONSUM

Els impostos sobre les vendes. Impostos monofàsics i multifàsics. Els impostos sobre consums específics. Les accises com a mecanisme corrector d'externalitats. L'impost sobre el valor afegit. Definició, característiques i modalitats de l'impost sobre el valor afegit. La modalitat tipus consum i la seva aplicació amb el mètode del crèdit. L'impost sobre la despesa personal. L'impost sobre la despesa i l'impost sobre la renda. La imposició sobre el consum a Espanya.

10. IMPOSICIÓ SOBRE LA RIQUESA

Arguments a favor i en contra de gravar la riquesa. Una classificació dels impostos sobre la riquesa. L'impost sobre el patrimoni net. Els impostos sobre la propietat. Diferents visions de la incidència d'un sistema d'impostos sobre la propietat: impost sobre els beneficis o impost selectiu sobre el consum. Els impostos sobre successions i donacions. L'impost sobre transmissions patrimonials. La imposició sobre la riquesa a Espanya.

11. EL FINANÇAMENT DE LA SEGURETAT SOCIAL

Les cotitzacions socials com un impost sobre la nòmina de salaris. Quota obrera i quota empresarial. El paper de la relació entre pagaments impositius i prestacions rebudes. Incidència en equilibri parcial i equilibri general. Els ingressos fiscals generals i l'impost sobre el valor afegit com a fonts de finançament. Objectius, instruments i disseny institucional de la Seguretat Social.

12. IMPOSICIÓ MEDIAMBIENTAL

Tipus d'externalitats mediambientals. Consideracions respecte a l'assignació intergeneracional dels drets de propietat dels recursos. Gestió de recursos naturals. Opcions tecnològiques. Límits a la solució impositiva

13. LA HISENDA PÚBLICA EN UN SISTEMA FEDERAL

Arguments a favor i en contra d'un sistema descentralitzat de govern. Descentralització, eficiència, equitat i estabilització. Formació de comunitats i grandària òptima de les jurisdiccions fiscals. El model de Tiebout i la "votació amb els peus". El finançament dels nivells descentralitzats de govern. Finançament subcentral mitjançant impostos, transferències i deute. Els diferents tipus de subvencions intergovernamentals i els seus efectes. La descentralització fiscal a Espanya.

14. LA HISENDA PÚBLICA INTERNACIONAL

La Hisenda Pública en un context internacional. Distorsions econòmiques internacionals d'origen fiscal. Mobilitat de les bases impositives i "externalitats fiscals". Impostos directes i els principis de font i residència. Impostos indirectes i els principis d'origen i destinació. Fiscalitat nacional i competitivitat internacional. La coordinació fiscal i la competència fiscal. L'harmonització fiscal directa i indirecta a Europa.

Metodologia

La docència serà presencial.

La distribució i combinació de les activitats formatives entre els epígrafs Autònomes, Dirigides i Supervisades té com a propòsit optimitzar el resultat de cadascuna d'elles.

La metodologia docent proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	33	1,32	1, 10, 12, 13, 14, 17
Classes pràctiques	11,5	0,46	1, 10, 12, 13, 14, 17
Tipus: Supervisades			
Tutories i seguiment de treballs	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17
Tipus: Autònomes			
Estudi i recopilació d'informació	88,5	3,54	1, 5, 10, 12, 14, 16, 17

Avaluació

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/reprogramacio-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB). Els estudiants i les estudiantes han d'haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, *"en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0"*. Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)

L'avaluació proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens escrits i exercicis pràctics	40%, 40%, 20%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Es recomana llegir els textos originals en anglès, si bé existeixen excel·lents llibres en castellà que cobreixen, de manera total o parcial, el contingut del curs. En aquest sentit, poden destacar-se, per ordre alfabètic:

Albi, E., González-Paramo, J.M. i Zubiri, I. (2009), *Economía Pública*, Volums I i II, Ariel: Barcelona, Tercera edició.

Gruber, J. (2016), *Public Finance and Public Policy*, Worth Publishers: Nova York, Cinquena edició.

Rosen, H.S. i Gayer, T. (2014), *Public Finance*, McGraw Hill: Boston, Desena edició (versió en castellà de McGraw Hill).

Hindriks, J. i Myles, G.D. (2013), *Intermediate Public Economics*, The MIT Press: Cambridge i Londres, Segona edició.

Stiglitz, J.E. i Rosengard, J.K. (2000), *Economics of the Public Sector*, Norton & Company: Nova York i Londres, Cuarta edició (versió en castellà d'A. Bosch).